pod osobní a osobitý projev nepodepsal a byl vedle K. Teiga jeho platným a vydatným spoluautorem. Jestliže už K. Schulz chtěl docenit zásluhy Teigovy, měl se zmínit o autorském podílu více než vydatném, jímž se Teige účastnil na přednáškách J. Seiferta o proletářském umění. K. Schulz, gentleman, je ovšem až nemístně slušný pouze k živým. Chtěl-li pak K. Schulz zmínit se o něčem hodně zajímavém z dějin Devětsilu, proč si laskavě též odpustil sdělit, proč z něho zmizel on sám? „Vyšlo by mnoho zajímavého ven." Konečně: J. Wolker si zasloužil, aby měl nepřátele velké, silné a čestné, ale nezasloužil si opravdu takových K. Schulzů. (Aby čtenáři věděli, o koho vlastně běží: je to týž Karel Schulz, který napsal Tegtmaierovy železárny a Dámu u vodotrysku, což doufám stačí k charakteristice.)

(Host 6, č. 8, květen 1927)

Svata Kadlec:

JIŘÍ WOLKER POSTAVEN MIMO ZÁKON

Nezvalova předmluva k mé knize básní Svatá rodina podnítila A. M. Píšu k napsání delší stati, nazvané Jiří Wolker postaven mimo zákon, uveřejněné v 8. čísle Hosta, v níž se autor v 2. odstavci nepříliš jemnýma rukama dotýká historie vzniku jednotlivých částí mé sbírky a na základě některých dat snaží se dokázat, že téměř všechna čísla v ní obsažená vznikla pod přímým vlivem poezie Wolkerovy.

Kdyby nebylo v Píšově článku konečné poťouchlé poznámky mne se přímo týkající („o úloze, kterou v této souvislosti hrál Svata Kadlec, raději pomlčím"), nesnažil bych se vyvracet Píšova dobrá zdání, neboť mi jsou vcelku jeho soudy, boje a výzvy lhostejny, když vím, jak často se jeho názory na tutéž věc mění a diametrálně rozcházejí. Pro tuto poťouchlost však mlčet nemohu.

Když jsem přišel v létě minulého roku po šestiletém bloudění do Prahy, začal jsem vážněji usilovat o vydání své prvotiny, řádně uleželé.

Pět let, respektive šest let staré verše je těžko předložit čtenáři, když se během této doby uvedlo do světa tolik mladých svými knížkami, a proto jsem byl vděčen příteli Vítězslavu Nezvalovi, když se mi nabídl, že mi ku sbírce napíše nutné úvodní slovo, tím spíše, že Nezval její historii dobře znal.

Nezval napsal tedy předmluvu a já jsem mu ji v místech, kde hodnotil Píšova Nesrozumitelného svatého, řádně seškrtal.

Neshledal jsem totiž přímé průkaznosti v jeho vývodech o působení Svaté rodiny (první část sbírky) na vznikání Nesrozumitelného svatého, neboť některé Píšovy básně do něho pojaté v době psaní Svaté rodiny byly již tištěny.

Píša ve svém článku tvrdí, že jsem epigonsky od Wolkera odvislý nejen v druhé části sbírky (Srdce), nýbrž dokonce i v první (Svatá rodina).

Béřu si na pomoc Píšův „laický soud", který musí nalézt bezprostřední podobu mezi mými básněmi v Kmeni v r. 1920 uveřejněnými (Jižní den, Revoluce, Višňový sad v květu) a básněmi do Svaté rodiny pojatými.

První z nich, napsanou v r. 1920, uveřejnil mi St. K. Neumann 1. dubna 1920 v 3. č. III. roč. Kmene, když jsem mu již dávno předtím posílal verše stejné ražby, kterých bohužel neuveřejnil, neboť by časově jistě pádněji dokázaly, že jsem v první části sbírky od nikoho ze svých současníků odvislým být nemohl.

Nejvíce jsem se obával možné výtky, že Svatá rodina je dělána — pod vlivem Píšovým, tj. pod dojmem jeho Nesrozumitelného svatého.

Každý se však může přesvědčit, že Píša báseň oné struktury mých cyklických, v Svaté rodině zařazených, jež vznikaly právě z oněch koncem roku 1919 a počátkem roku 1920 psaných, měl uveřejněnu teprve v č. 20. IV. roč. Kmene ze dne 20. července 1920 (Léto).

Je tedy jasno, že Píša, z jehož vlivu by mě mohl nezasvěcenec vinit, na mne z důvodu mé neznalosti jeho věcí působit nemohl.

Právě tím, že jsem nechtěl připustit Nezvalova hodnocení v tomto směru, stalo se, že Píša chytil za nepravý konec.

Mimoděk plédoval sebe a nikoliv zemřelého přítele Jiřího Wolkera, neboť v Nezvalově předmluvě přece nějakého útoku proti Wolkerově původnosti není.

Napsal-li Nezval: „Společné rysy mezi Srdcem a Hostem do domu se narodily z rozhovorů. Stejně jako plán Svatby a Svatého Kopečka" — neshledávám v tom ničeho, co by chtělo

snížit silnou individualitu básnické osobnosti Wolkerovy.

Nechť si Píša laskavě vzpomene na ono jaro 1921, kdy jsme si — Wolker, Kalista, on a já — psávali téměř milostné dopisy, v nichž jsme se vzájemně povzbuzovali, radili a těšili se z každé nové básničky, kterou jeden z nás uveřejnil či jen poslal v dopise.

Ptali jsme se jeden druhého, co o ní soudí, a slibovali jsme si dobytí celého světa ve svorné falanze, kterou společně vklíníme do konzervativního básnictví. (K ilustraci onoho přátelství takový Píšův počátek dopisu pro mne: Příteli milý, básníku a dobrý člověče!)

V dopise, který je datován na Boží hod velikonoční 1921, psal mi Píša v závěru o Svaté rodině doslovně toto:

„Jisto je: Svatá rodina svým pojetím i volbou krásné formy zaujímá jaksi jedinečné místo v produkci a průbojných činech nejmladších. A tím již má nárok, aby se o ní přemýšlelo a mluvilo mnohem déle než o kterékoliv knize jiné."

Tedy pravý opak toho, než co říká nyní.

Ve svém článku ptá se dále Píša V. Nezvala, zda míní společným rysem Svatého Kopečku a Svatby obsahový motiv básně či snad její formu a tvůrčí metodu, a upírá mi veškeru původnost v tom i onom směru, mluvě o posloupnosti Apollinaire — Wolker — Kadlec.

Vím bezpečně, že obsahově jsem si vyřešil napsání „dlouhé básně" již dávno před datem, o němž se Píša zmiňuje.

Co se týká pak nynějšího názoru Píšova na Svatbu, stůjž zde jeho mínění z konce r. 1921, kdy ji v rukopise poprvé poznal:

„Vím, jak jsi se v Praze zpěčoval proti mým slovům, jež Tě chtěly přesvědčit o nutnosti návratu. Vnějšího návratu. Proto jsem opravdu zajásal, když jsem četl Tvoji báseň. Jsi v ní tam asi, kde jsi byl v básních, tištěných v 2. čísle Orfea (Září, Večer v parku). Ale oč, oč bohatší vnitřně. Pro tu bohatost vnitřní je Tvá báseň krásná, a proto Ti za ni jsem také hluboce vděčný a radostně vděčný. To Tvé vlastní, čeho je tu tolik, zachraňuje báseň od toho, aby svým slohem (me-

todou vidu je bezpečně Tvoje) nepřipomínala sloh Apollinairův."

Tehdy tedy Píšu nenapadlo, že jsem Svatbu definitivně sdělal v rytmu, obrazové metodě a tvůrčím postupu místy úplně dle Wolkera, ba dokonce mu ani nepřipomínala vliv Apollinairův, kterého jsem si já byl plně vědom.

(Host 6, č. 9—10, červenec 1927)

Na můj článek Jiří Wolker postaven mimo zákon zaslal Svata Kadlec redakci Hosta shora otištěné zmatené prohlášení, které v každém musí vzbudit nejsmíšenější pocity, mezi nimiž konečně nabude vrchu jediný: útrpnost. Svata Kadlec by byl věru lépe učinil, kdyby svou odpovědí byl neobtěžoval ani sebe, ani redakci Hosta. S bohorovností, již mu opravdu závidím, prohlašuje Svata Kadlec, že se vykašle na mé soudy, boje a výzvy (jak oplývá ještě vtipem tento moloděc, přistižený při nepleše!), protože prý často a diametrálně měním své názory. Svata Kadlec je, jak vidno, učiněný zmatkář. Vždyť v mém článku nešlo vůbec o nějaké mé soukromé názory, které bych mohl po libosti měnit: spokojil jsem se tím, že jsem ukázal toliko na několik historických fakt, na která hleděl p. V. Nezval s pomocí Kadlecovou zapomenout, resp. pokoušel se je zkreslit. A to vše dělali rukou společnou a nerozdílnou, aby trochu po svém „opravili" světlý štít svého mrtvého kamaráda. S potěšením konstatuji a kvituji, že z těch fakt, která jsem uvedl ve své stati, nepokouší se p. Svata Kadlec vyvrátit ani jediného. Neobjasnil mi, kde se dály ony společné rozhovory, z nichž dle výpovědi krajně nekompetentního V. Nezvala měly se zrodit „společné rysy mezi Hostem do domu a Srdcem". Souhlasil jsem, že společné rysy mezi Wolkerovým Hostem do domu a Kadlecovým Srdcem vskutku existují. Jde pouze o to, odkud se vzaly! Praví-li V. Nezval, že Svata Kadlec není nikomu nic